

Forarbejde til national kvalitetsundersøgelse på dagtilbudsområdet

Delleverance 4: Overblik over relevant registerdata

4

*Forarbejde til national kvalitetsundersøgelse på
dagtilbudsområdet – Delleverance 4: Overblik over relevant
registerdata*

© VIVE og forfatterne, 2022

e-ISBN: 978-87-7582-025-2

Forsidefoto: Cathrine Kjærø Ulf Ertmann /VIVE

Projekt: 302099

Finansiering: Børne- og Undervisningsministeriet

VIVE – Viden til Velfærd

Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd

Herluf Trolles Gade 11, 1052 København K

www.vive.dk

VIVEs publikationer kan frit citeres med tydelig kildeangivelse.

VIVE

DET NATIONALE FORSKNINGS-
OG ANALYSECENTER FOR VELFÆRD

Forord

Det fremgår af Aftale om kommunernes økonomi 2022, at regeringen og KL er enige om løbende at følge udviklingen af kvalitet i dagtilbud og have et fortsat fokus på allerede eksisterende data og viden. Indsigten i kvalitet skal sikre viden på forskellige niveauer, herunder nationalt, kommunalt, ledelsesmæssigt samt blandt de fagprofessionelle, og derigennem skabe grundlag for styring og udviklingen af dagtilbudsområdet. Derfor igangsættes et arbejde med en kvalitetsundersøgelse på dagstilbudsområdet, der tager afsæt i den styrkede pædagogiske læreplan og den danske dagtilbudstradition samt relevante data, og hvor der opnås indsigt i kvaliteten, herunder rammerne, læringsmiljøerne, og hvilken betydning det har for børnenes læring, udvikling, trivsel og dannelse (Regeringen & KL, 2021).

Som led i kvalitetsundersøgelsen gennemføres et forarbejde med syv delleverancer. Børne- og Undervisningsministeriet (BUVM) har bedt Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd (VIVE) og Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) om at udarbejde forarbejdet til kvalitetsstudiet.

Delleverance 4 tilvejebringer et overblik over relevant registerdata, der på kort eller længere sigt kan indgå i/supplere kvalitetsundersøgelsen. Fokus er på data om forskellige strukturelle parametre, fx normeringer og personalets uddannelsesbaggrund.

Vi vil gerne takke de medarbejdere med indsigt i datakilder og registerdata, der har afset tid til at medvirke i undersøgelsen.

Undersøgelsen er udarbejdet af analytiker Marianne Mikkelsen, projektleder og projektchef Nanna Høygaard Lindeberg, chefanalytiker Niels Peter Mortensen og projektchef Rasmus Højbjerg Jacobsen. Undersøgelsen har været i eksternt review.

Carsten Strømbæk Pedersen

Forsknings- og analysechef for VIVE Børn og Uddannelse

Indhold

Sammenfatning	5
1 Formål og metode	7
1.1 Formål	7
1.2 Afgrænsning af undersøgelsen	8
1.3 Metode	9
2 Kortlægning af tilgængelig data	10
2.1 Normering	10
2.2 Sygefravær hos børn og pædagogisk personale	15
2.3 Det pædagogiske personales uddannelsesmæssige baggrund og erfaring	17
2.4 Ledelsesspænd	18
2.5 Dagtilbuds fysiske størrelse.....	19
2.6 Kommunernes regnskaber og budgetter for dagtilbud.....	20
Litteratur	24

Sammenfatning

Det fremgår af Aftale om kommunernes økonomi 2022, at regeringen og KL er enige om løbende at følge udviklingen af kvalitet i dagtilbud.

Derfor igangsættes et arbejde med en kvalitetsundersøgelse på dagtilbudsområdet, der tager afsæt i den styrkede pædagogiske læreplan, den danske dagtilbudstradition og relevante data.

Som led i kvalitetsundersøgelsen gennemføres et forarbejde med syv delleverancer. Børne- og Undervisningsministeriet har bedt VIVE og EVA om at udarbejde forarbejdet til kvalitetsstudiet.

Delleverance 4 er et analysenotat baseret på en undersøgelse af, hvilken relevant data, herunder særligt registerdata (eksisterende og potentielle), der på kort eller længere sigt kan indgå i/supplere viden om kvalitet i dagtilbud.

I notatet redegøres for de forskellige typer af data, herunder for hvilke dagtilbudstyper data forefindes, samt for hvilket niveau data opgøres på. Data kan eksempelvis opgøres på kommuneniveau, forældrebestyrelsesniveau, geografisk enhedsniveau (som i nogle tilfælde er sammenfaldende med forældrebestyrelsesniveau, men ikke nødvendigvis er det) eller stueniveau. Opgørelsesniveauet har bl.a. betydning for mulighederne for at foretage sammenhængsanalyser, eksempelvis analyser af sammenhæng mellem data vedrørende strukturelle forhold og data vedrørende læringsmiljø i dagtilbud. Ved sammenhængsanalyser skal data foreligge på samme niveau. Dette beskrives nærmere i delleverance 7.

Tabellen nedenfor indeholder en overordnet oversigt over de strukturelle forhold, der behandles i analysenotatet, hvilke dagtilbudstyper der foreligger data for, samt om data kan opgøres på kommune- og/eller dagtilbudsniveau.

Table 1 Oversigt over strukturelle forhold, dækning og niveau

Strukturelle forhold	Dagtilbudstyper data forefindes for	Niveau, kommune og/eller dagtilbud	Bemærkning
Normering	Kommunale og selvejede dagtilbud; p.t. ikke private dagtilbud	Normering findes p.t. på kommuneniveau, men forventes på sigt at blive opgjort på forældrebestyrelsesniveau.	DST forventer, at data på forældrebestyrelsesniveau tidligst vil være tilgængelig i 2023. Det skyldes, at data indsamles i 2022. DST arbejder herefter på at validere det i løbet af første halvår 2023, hvorefter de endelige data vil være tilgængelig i løbet af andet halvår 2023.
Sygefravær blandt pædagogisk personale	Kommunale og selvejede dagtilbud; p.t. ikke private dagtilbud	Kommuneniveau og dagtilbudsniveau (forældrebestyrelsesniveau)	
Det pædagogiske personales uddannelsesniveau og uddannelsesbaggrund	Kommunale og selvejede dagtilbud; p.t. ikke private dagtilbud	Kommuneniveau og dagtilbudsniveau (forældrebestyrelsesniveau)	

Strukturelle forhold	Dagtilbudstyper data forefindes for	Niveau, kommune og/eller dagtilbud	Bemærkning
Ledernes uddannelsesniveau og -baggrund	Kommunale og selvejede dagtilbud; p.t. ikke private dagtilbud	Kommuneniveau og dagtilbudsniveau (forældrebestyrelsesniveau)	
Ledelsesspænd	Kommunale og selvejede dagtilbud; p.t. ikke private dagtilbud	Kommuneniveau og dagtilbudsniveau (forældrebestyrelsesniveau)	
Daginstitutioners fysiske størrelse	Kommunale, selvejede og private dagtilbud	Kommuneniveau og dagtilbudsniveau (anvisningsenhedsniveau)	Register indeholder oplysning om areal. Endnu usikkert, hvor god en kobling til dagtilbud der kan laves.
Kommunernes regnskaber og budgetter for dagtilbud, herunder budgetteret driftsudgifter pr. plads i hhv. dagpleje og dagsinstitution	Kommunale og selvejede dagtilbud; Ikke private dagtilbud	Kommuneniveau	Opgørelser på dagtilbudsenhed vurderes p.t. forbundet med stor usikkerhed.

Note: Dagtilbud defineres jf. dagtilbudsloven og omfatter således daginstitutioner og dagpleje.

Data på anvisningsenhedsniveau henviser til dagtilbuddets fysiske adresse/enhed. Forældre med børn i en kommunal, selvejende eller udliciteret daginstitution eller i kommunal dagpleje skal have adgang til at få oprettet en forældrebestyrelse, jf. dagtilbudslovens § 14. Nogle forældrebestyrelser kan dække flere fysiske enheder på flere adresser, hvilket ligeledes gør sig gældende for data på forældrebestyrelsesniveau.

Kilde: VIVE.

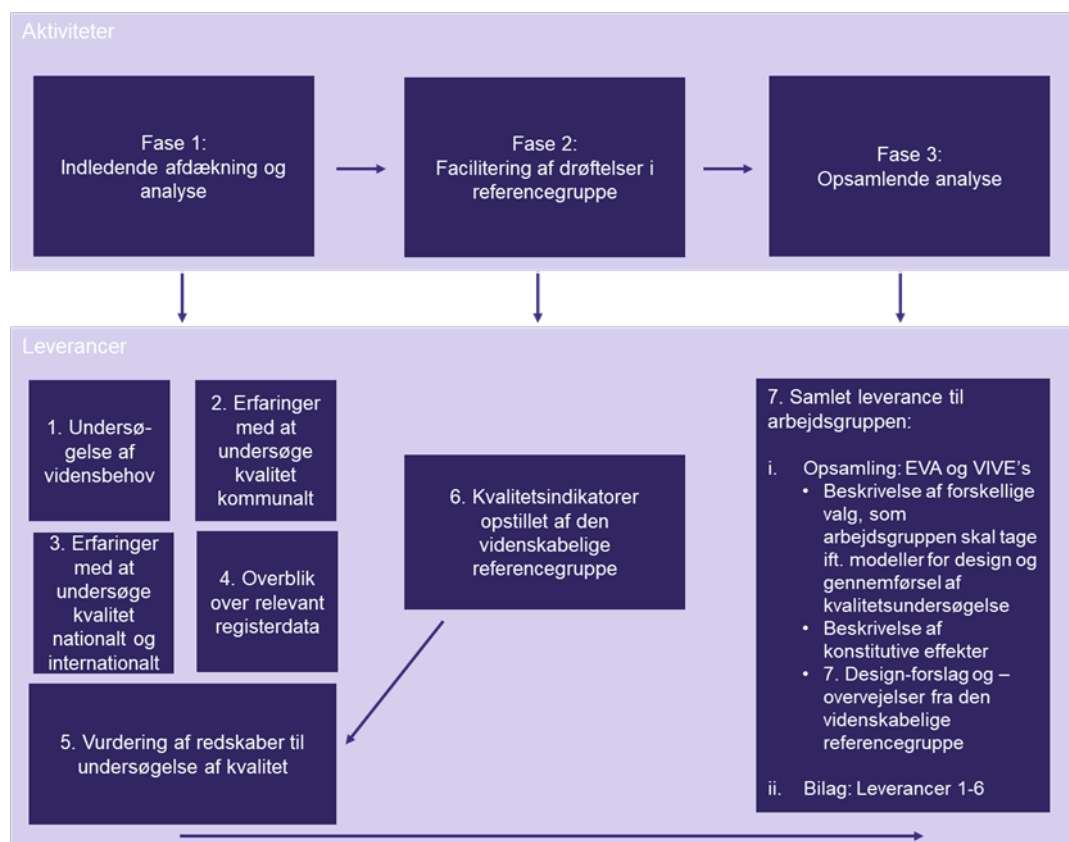
1 Formål og metode

Det fremgår af Aftale om kommunernes økonomi 2022, at regeringen og KL er enige om løbende at følge udviklingen af kvalitet i dagtilbud. Derfor igangsættes et arbejde med en kvalitetsundersøgelse på dagtilbudsområdet, der tager afsæt i den styrkede pædagogiske læreplan, den danske dagtilbudstradition og relevante data. Som led i kvalitetsundersøgelsen gennemføres et forarbejde.

1.1 Formål

Formålet med forarbejdet til kvalitetsundersøgelsen er overordnet at sætte retning for det videre arbejde med kvalitetsundersøgelsen. Forarbejdet til kvalitetsstudiet skal skabe et vidensbaseret grundlag for, at der kan tages stilling til kvalitetsundersøgelsens form, indhold og proces for gennemførelse. Som led i forarbejdet udarbejdes syv delleverancer. Disse er illustreret i Figur 1.1.

Figur 1.1 Forarbejde, leverancer

Kilde: EVA.

Delleverance 4 skal give et overblik over, hvilke data der er tilgængelige, som nu eller på sigt kan indgå i eller supplere kvalitetsundersøgelsen. Notatet giver en oversigt over, hvilke eksisterende og potentielle datakilder som kan belyse strukturkvalitet i danske dagtilbud.

Strukturel kvalitet kan forstås som de rammer og forhold, som den pædagogiske praksis arbejder inden for, og som er påvirket af økonomi, organisering, ledelse m.m. i dagtilbuddet. Det er fx dagtilbuddets fysiske rammer, normering og gruppestørrelse (Danmarks Evalueringsinstitut, 2017).

1.2 Afgrænsning af undersøgelsen

Undersøgelsen af tilgængelig data fokuserer på registerbaserede datakilder mv., der kan belyse strukturelle forhold i dagtilbud. Vi identificerer og beskriver datakilder, der kan anvendes til at belyse strukturelle forhold i dagtilbud nu og fremadrettet, samt hvilke muligheder disse datakilder giver. Vi behandler derfor ikke datakilder, som rækker tilbage i tid. For beskrivelse af tidligere datakilder henviser vi til Mortensen, Nøhr & Mikkelsen (2020).

Hovedparten af den tilgængelige data, vi beskriver i notatet, er registerdata eller bygger på registerdata fra Danmarks Statistik samt kommunale nøgletal fra Indenrigs- og Boligministeriet. Data fra administrative registre er generelt af god kvalitet og undergår forskellige kvalitetssikringsprocesser i Danmarks Statistik og Indenrigs- og Boligministeriet. På trods af den grundige kvalitetssikring kan der i registerdata stadig findes enkeltstående observationer, som tyder på fejlregistreringer. Der vil således erfaringsmæssigt være behov for at foretage en kvalitetssikring af data fra registrene forud for, at de anvendes til analyse, herunder eventuel eksklusion af outliers. For den type af beregninger, der kunne tænkes gennemført på dagtilbudsområdet, vil enkeltstående fejl dog ikke have nogen stor betydning, da der vil være tale om beregninger foretaget på en større population af individer.

I notatet beskrives potentielle muligheder for kobling af registre, fx i forhold til at finde arealet i det enkelte dagtilbud. Der kan opstå datakvalitetsmæssige udfordringer ved kobling af data fra forskellige registre. For endnu ikke afprøvede koblinger af data fra registre kan det ikke på forhånd fastslås, hvorvidt der opstår udfordringer samt udfordringernes karakter.

Jf. opdraget for undersøgelsen beskriver vi ikke datakilder, som indeholder resultatdata for børns udvikling hverken i dagtilbuddet, fx sprogvurderinger, eller senere i barnets liv, fx resultater fra nationale test eller trivselsdata i skolen. Vi beskriver heller ikke mulige registerdata vedrørende børnenes og deres forældres baggrund.

Boks 1.1 Registerdata og adgangen hertil

Registerdata er data, som er indsamlet til administrativt formål af forskellige myndigheder. Danmarks Statistik samler oplysningerne fra de administrative registre og anvender dem til at producere statistikker.

Data på individniveau, såkaldt mikrodata, stilles til rådighed i såkaldt pseudonymiseret form for forskere under Forskerordningen. At data er pseudonymiseret betyder, at fx personnummeret helt er fjernet eller erstattet med et tilfældigt løbenummer, der gør, at det ikke er muligt at identificere enkeltpersoner i data. Der gives kun adgang til mikrodata for autoriserede forsknings- og analysemiljøer. Kun mere varige forsknings- og analysemiljøer med en ansvarlig chef og flere forskere/analytikere kan autoriseres.

Mikrodata til forskningsbrug udleveres ikke, men brugere ansat ved autoriseret forsknings- og analysemiljøer har online adgang til det pseudonymiserede mikrodata, som lægges på en forskningsserver på Danmarks Statistik. Der gælder helt særlige sikkerhedsregler for brugen af data, som brugere skal sætte sig grundigt ind i.

Danmarks Statistik har faste priser for deres ydelser. Den samlede pris for en serviceopgave afhænger af indhold og omfang af den konkrete opgave. Dertil kommer betaling af diskleje for den plads, som det enkelte projekt optager på Danmarks Statistiks servere (<https://www.dst.dk/da/TilSalg/Forskningservice/priser>)

Til et projekt ved Danmarks Statistiks forskerordning kan også kobles egen data, der ikke er registerdata. Det kræver, at den data, der skal tilføjes projektet, sendes til Danmarks Statistik, som kan lægge det ind i den online forskningsserver, som registerdata ligger på.

1.3 Metode

Analysen er først og fremmest baseret på desk research, hvor vi har gennemgået de datakilder, vi – ud fra tidligere viden og erfaring – ved, indeholder oplysninger om de forskellige strukturelle forhold, vi er interesseret i at belyse. Vi har endvidere gennemført interview med medarbejdere fra en række organisationer med indsigt i datakilder og registerdata med henblik på at afklare tvivlsspørgsmål i forhold til fund fra vores desk research. Det fremgår af Tabel 1.1, hvilke organisationer der har deltaget i interview, samt hvilket overordnet emne interviewet har vedrørt.

Tabel 1.1 Interview vedrørende datakilder og registerdata

Organisation	Emne
Danmarks Statistik	Normeringsberegninger og dagtilbudsregisteret
Styrelsen for It og Læring (STIL)	Dagtilbudsregisteret
KOMBIT – Kommunernes It-fællesskab	Aula

Kilde: VIVE.

Interviewene er gennemført online, over Zoom samt pr. telefon i december 2021 og januar 2022.

2 Kortlægning af tilgængelig data

Dette kapitel indeholder en kortlægning af relevant registerdata mv., der på kort eller længere sigt kan indgå i/supplere kvalitetsundersøgelsen. Kortlægningen fokuserer på data, som kvantitativt belyser en række strukturelle forhold, der har betydning for kvaliteten i dagtilbud. Boks 2.1 viser, hvilke strukturelle forhold kortlægningen fokuserer på.

Boks 2.1 Strukturelle forhold, der beskrives i kortlægningen

- Normering (forholdet mellem personale og børn i dagtilbud)
- Det pædagogiske personales uddannelsesbaggrund, herunder andelen af uddannede pædagoger samt pædagogiske assistenter i det enkelte dagtilbud
- Ledernes uddannelsesniveau og uddannelsesbaggrund
- Ledelsesspænd
- Daginstitutioners fysiske størrelse
- Sygefravær hos børn og personale
- Kommunernes regnskaber og budgetter for dagtilbud, herunder budgetteret driftsudgifter pr. plads i henholdsvis dagpleje og daginstitution.

For hver datakilde beskriver vi følgende:

- Hvilken information datakilden indeholder
- Hvad datakilden kan anvendes til
- Hvilke år datakilden indeholder data om, samt hvornår og hvor ofte datakilden opdateres
- Hvilket niveau data indsamles på (kommunalt niveau eller for det enkelte dagtilbud)
- Datakildens dækningsgrad (type dagtilbud, hvor mange kommuner)
- Hvordan man kan få adgang til datakilden.

2.1 Normering

Normering angiver forholdet mellem pædagogisk personale inkl. ledere og antal børn. Normeringerne beregnes p.t. af Danmarks Statistik og foretages alene på kommunalt niveau og ikke for det enkelte dagtilbud. Danmarks Statistik har lavet normeringsberegningerne siden 2015, og de offentliggøres årligt i statistikbanktabellen BOERN3.

Tabel 2.1 Statistikbanktabellen BOERN3

	Indhold	Anvendelse	År	Niveau	Dækningsgrad	Tilgængelighed
BO-ERN3	Normeringer. Det gennemsnitlige antal børn pr. voksne ansatte med pædagogiske opgaver (inkl. ledere) opgjort som fuldtidsenheder	Data kan bruges til direkte at aflæse normeringerne i de enkelte kommuner opgjort på type af dagtilbud (dagpleje, daginstitution 0-2 år og daginstitution 3-5 år)	Indeholder data om årene fra 2015 og frem. Opdateres en gang årligt i september måned.	Kommuneniveau	Statistikken dækker kommunale og selvejede dagtilbud (dagpleje og daginstitutioner op til 5 år). I årene 2015-2016 er 78 kommuner inkluderet, og i 2017-2020 er alle 98 kommuner inkluderet.	Frit tilgængeligt i Statistikbanken. Kan kobles til indvidder på kommuneniveau.

Kilde: Danmarks Statistik.

Normeringsopgørelsen¹ viser det gennemsnitlige antal fuldtidsindskrevne børn pr. fuldtidsansatte med pædagogiske opgaver inkl. ledere for hver enkelt kommune opdelt på pasningstilbud (dagpleje, daginstitution 0-2 år og daginstitution 3 år til skolestart). Normeringen er et gennemsnit for en kommune over et helt år og er således et udtryk for, hvor mange børn én fuldtidsansat (teoretisk set) passer.

Danmarks Statistik anvender i deres dokumentation af data betegnelsen *institutioner*, selvom normeringen også dækker dagplejere. Vi gengiver denne betegnelse i dette afsnit. Normeringsopgørelsen er en bruttoopgørelse af den kommunale ressourcefordeling på børnepasningsområdet. Årsagen til at, den nuværende opgørelse af normeringen foretages på kommuneniveau, er, at det blev vurderet, at det vil være vanskeligt at foretage en institutionsopdelt opgørelse af ansatte. Dette skyldes, at mange kommuner anvender et centralt støttekorps, og det kan derfor være vanskeligt at foretage en korrekt fordeling af den enkelte medarbejders timer ud på de enkelte institutioner (Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold, 2014).

Børn og pædagogisk personale, herunder ledere, opgøres som fuldtidsenheder (fuldtidsækvivalenter). Det betyder, at et barn eller en ansat i en given institution i et givet år på fuld tid opgøres som en fuldtidsenhed, mens et barn eller en ansat på halvtid gælder som 0,5 fuldtidsenhed. På denne måde korrigeres der for, at nogle børn er indskrevet i deltidsplasser, og at nogle ansatte arbejder deltid (Danmarks Statistik, 2020). Opgørelsen af fuldtidsækvivalente ansatte foretages på baggrund af løbende lønregistreringer hele året via Kommunernes og Regionernes Løndatakontor (KRL), og antallet af indskrevne børn foretages på baggrund af kommunale forældreopkrævningssystemer hele året.

I beregningen af normering foretages der en korrektion for barsel hos ansatte med pædagogiske opgaver. Der korrigeres også for studerende i praktik, så disse vægter mindre, da de også anvender tid til undervisning og vejledning². Der foretages ikke korrektion for

¹ Opgørelsen bygger på rapporten: Normeringer i dagtilbud: Model for en årsopgørelse af normeringer i dagtilbud fra 2014 – udarbejdet af en arbejdsgruppe bestående af Økonomi- og Indenrigsministeriet, Finansministeriet, KL og Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold. Arbejdsgruppen blev nedsat efter Finansloven for 2013, hvor der var enighed om, "at der er behov for at udvikle en ny metode til at opgøre normeringer" (Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold, 2014).

² Helt specifikt indgår pædagogstuderende med en andel på 0,43 og PAU/PGU med en andel på 0,25 i beregningen af normeringer (Danmarks Statistik, 2020).

børn eller ansatte på ferie, som har sygefravær eller lignende, da børn og ansatte vurderes at udligne hinanden (Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold, 2014). I opgørelsen foretages der ikke korrektion for personale, der er fraværende på grund af kurser og møder.

Børn og personale fra private institutioner indgår ikke i normeringsopgørelsen, da der for en del af de private institutioner er et urealistisk højt eller lavt antal børn pr. voksen, og det vurderes derfor, at oplysninger om pædagogisk personale og børn fra private institutioner indeholder systematiske fejl (Danmarks Statistik, 2020).

I opgørelsen af ansatte med pædagogiske opgaver indgår pædagoger, pædagogmedhjælpere, pædagogiske assistenter og ledere i daginstitutioner. Ved at anvende tabellen BOERN1 fra Statistikbanken er det muligt at udregne normeringen, hvor ledere ikke indgår som en del af det pædagogiske personale. Normeringen uden ledere kan beregnes ved at multiplicere normeringen fra BOERN3 med forholdet mellem pædagogisk personale med og uden ledere, som kan findes fra Statistikbanktabellen BOERN1 (Danmarks Statistik, 2020)³.

2.1.1 Fremtidige normeringsberegninger og minimumsnormeringer

Normeringsberegningerne er øjeblikbilleder der ikke tager udgangspunkt i den fremtidige opgørelsesmetode for minimumsnormeringer (Nørby, 2021).

Den 21. december 2021 blev et forslag om ændring af dagtilbudsloven vedrørende bl.a. minimumsnormeringer i daginstitutioner vedtaget, herunder ændring i, hvordan normering beregnes i fremtiden. Det foreslås, at opgørelsesmetoden for normering som udgangspunkt vil skulle følge opgørelsesmetoden fra Danmarks Statistiks normeringsstatistik. Der skal dog som noget nyt korrigeres for børn, der flyttes til en anden alderssvarende daginstitution, fx børnehave, før de er fyldt 3 år. Det er derudover aftalt, at ledere vil skulle indgå i opgørelsen med en vægt på 0,85, samt at personale ansat for midler fra statslige puljer til sociale normeringer ikke vil skulle indgå i opgørelsen. Det foreslås, at kravet om minimumsnormeringer i daginstitutioner skal opgøres som et årligt gennemsnit i daginstitutioner, som indgår i kommunens forsyning, hvilket vil sige kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner og institutionslignende puljeordninger (Folketingstidende 2021-22, L 92 som fremsat, tillæg A, side 4-5).

Børne- og undervisningsministeren vil få bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om den specifikke opgørelsesmetode for minimumsnormeringer i daginstitutioner. Det følger af aftalen, at der fra den 1. januar 2024 skal være en minimumsnormering i daginstitutioner opgjort på kommuneniveau.

2.1.2 Normering opgjort på institutionsniveau er stadig en udfordring

Som beskrevet ovenfor beregner Danmarks Statistik endnu ikke normeringen i det enkelte dagtilbud.

³ Metoden til beregning af normering uden ledere kan også ses her: <https://bupl.dk/wp-content/uploads/2018/09/bupl-mener-normering-uden-ledere-formel-fra-danmarks-statistik.pdf>

En udfordring i relation til beregning af normeringerne i det enkelte dagtilbud er, at det endnu er for usikkert at koble både børn og pædagogisk personale til den samme fysiske daginstitution. Oplysninger om indskrevne børn stammer fra de kommunale pladsanvisningssystemer, mens oplysninger om pædagogisk personale ansat i dagtilbud kommer fra kommunale lønsystemer. Der er ikke samme datastruktur i de to systemer, og der findes p.t. ikke en nøgle, der kan koble data fra de to systemer sammen.

Koblingen mellem data om børn og pædagogisk personale i dagtilbud kan foretages ved at bruge dagtilbudsregisteret, som ejes af Børne- og Undervisningsministeriet og som udvikles og vedligeholdes af Styrelsen for It og Læring (STIL). Dagtilbudsregisteret indeholder oplysninger om daginstitutioner (både kommunale, private, selvejende og udliciterede) puljeordninger og dagplejere.

Dagtilbudsregisteret indeholder stamdata om dagtilbud på tre niveauer. Det første niveau kalder STIL for daginstitutionsniveau. Det dækker over klynge- eller forældrebestyrelsesniveau, hvilket kan dække over en forældrebestyrelse med fire fysiske enheder under sig, men kan også være en klynge af dagplejere. På dette niveau har hver daginstitution (på klynge- eller forældrebestyrelsesniveau) et sekscifret institutionsnummer, et navn og angivelse af ejerformen (kommunal, selvejende, privat). Under hvert dagtilbud på klynge- eller forældrebestyrelsesniveau findes oplysninger om de enkelte dagtilbud på anvisningsenhedsniveau, som er det specifikke pasningssted, børnene bliver henvist til. For hver anvisningsenhed er der i dagtilbudsregisteret oplysninger om enhedens navn, adresse, e-mail, telefonnummer, CVR-nummer, P-nummer (produktionsenhedsnummer som gives til enhver fast arbejdsadresse), institutionstype og kommunekode. Derudover har hvert enkelt dagtilbud et sekscifret institutionsnummer⁴. Vi illustrer opbygningen af dagtilbudsregisteret med et eksempel. Hvis vi tager udgangspunkt i Aarhus Kommune, er Midtbyens Dagtilbud som klynge i dagtilbudsregisteret angivet som en daginstitution på første niveau med et institutionsnummer og angivelse af ejerform. Under dette findes 10 dagtilbud på anvisningsenhedsniveau med eget institutionsnummer, CVR-nummer, P-nummer osv.

Det er vigtigt at pointere, at dagplejere i første omgang ikke registreres individuelt i dagtilbudsregisteret. I stedet registreres grupper af dagplejere, enten som en klynge på daginstitutionsniveau eller som en samlet anvisningsenhed. Dagplejere indgår ikke individuelt, da de i så fald ville skulle stå angivet med deres private adresse (Interview, STIL, december 2021). Det er op til den enkelte kommune at finde en organisering for og navne til disse grupper af dagplejere i dagtilbudsregisteret (STIL, 2021a). Det forhold, at kommunerne individuelt beslutter, hvordan dagplejere skal organiseres i administrative systemer, vanskeliggør sammenligninger på tværs af kommuner.

Det er kommunerne, som leverer data om institutioner til dagtilbudsregisteret. Dagtilbudsregisteret er udviklet, så det er muligt for kommunale administrative systemer, typisk pladsanvisningssystemer, at opdatere registeret med henblik på at oprette nye dagtilbud, nedlægge dagtilbud og opdatere oplysninger (STIL, 2021b).

⁴ Der findes også et tredje niveau, alternativadresseniveau, som er anvisningsenhedens alternative (fysiske) adresser, hvor barnet også kan passes.

Det er målsætningen, at dagtilbudsnummeret vil udgøre en nøgle, som kommunerne kan anvende til unikt at udpege et dagtilbud, så både børn og personale på sigt kan kobles til dagtilbuddet. Børnene kobles, som beskrevet ovenfor, til det enkelte dagtilbud via plads-anvisningssystemer. Fordi dagtilbudsregisteret indeholder CVR-nummer og P-nummer, betyder det, at pædagogisk personale kan kobles dertil ved at bruge oplysninger om deres ansættelsessted fra kommunale lønoplysningssystemer. Før dagtilbudsregisteret kan skabe denne nøgle mellem børn og pædagogisk personale, skal kvaliteten af registeret afdækkes og kvalitetssikres. Kvalitetsafdækningen forventes at blive igangsat i første kvartal af 2022 (Interview, DST, december 2021).

Danmarks Statistik har planer om at danne et forløbsregister over børn i dagtilbud med udgangspunkt i oplysningerne fra dagtilbudsregisteret. Danmarks Statistik forventer, at data på forældrebestyrelsesniveau tidligst vil være tilgængelig i 2023. Det skyldes, at data indsamles i 2022. DST arbejder herefter på at validere det i løbet af første halvår 2023, hvorefter den endelige data vil være tilgængelig i løbet af andet halvår 2023 (Mail, Børne- og Undervisningsministeriet, februar 2022).

Når dagtilbudsregisteret har opnået en robust kvalitet, og der er et forløbsregister for børnene, bliver det også muligt at koble oplysninger fra Aula på børnene (Interview, Danmarks Statistik, december 2021). I Aula findes fx oplysninger om barnets komme-gå-tider og sygdom, som i sig selv er interessante, men som også potentielt kan gøre normeringsberegninger endnu mere præcise.

P.t. har Danmarks Statistik to registre, BOERNFB og BOERNFP, som indeholder oplysninger om henholdsvis de indskrevne 0-5-årige børn i dagtilbud og det pædagogiske personale, inkl. ledere, i dagtilbud. Begge registre indeholder oplysninger om henholdsvis børn og pædagogisk personale på individniveau. Registeret om indskrevne børn indeholder bl.a. oplysninger om det antal dage og timer, barnet er indmeldt i dagtilbuddet (der ikke nødvendigvis er det samme som det antal dage og timer, barnet reelt opholder sig i institutionen). Registeret om det pædagogiske personale indeholder bl.a. oplysninger om den ansattes fuldtidsgrad. Det vil sige den andel fuldtidsårsværk, som den enkelte medarbejder er ansat. Hvis medarbejderen er ansat til 37 timer om ugen eller 160,33 timer/måned, svarer det til 1 årsværk (Danmarks Statistik, 2021b).

I hver af de to registre findes derudover et daginstitutionsnummer, DST_INSTNR. Det er et internt institutionsnummer i Danmarks Statistik, som refererer til en daginstitution på forældrebestyrelsesniveau (dvs. det, der svarer til det øverste niveau i dagtilbudsregisteret) (Danmarks Statistik, 2021b). Man kunne derfor principielt koble de to registre via dette institutionsnummer og søge at beregne normeringen for den enkelte daginstitution ud fra de oplysninger, som de to registre indeholder. Danmarks Statistik oplyser imidlertid, at der er flere problemer forbundet med at lave denne kobling. For det første er institutionsnummeret et nummer, som Danmarks Statistik manuelt har dannet og opretholder. Institutionsnumrene er derfor ikke særligt robuste over for ændringer (åbninger og lukninger af daginstitutioner). For det andet er Danmarks Statistiks interne institutionsnummer dannet på forældrebestyrelsesniveau og ikke på anvisningsenhedsniveau. Det betyder, at den daginstitution, der er angivet ud for det enkelte barn eller medarbejder, ikke nødvendigvis er det fysiske sted, som barnet bliver afleveret, og medarbejderen arbejder. For det tredje er

der forskel imellem kommunerne på, hvordan daginstitutionerne er grupperet. I nogle kommuner har hver anvisningsenhed sit eget institutionsnummer, mens alle enheder i andre kommuner har ét samlet institutionsnummer. Det vanskeliggør sammenlignelige normeringsberegninger på tværs af kommuner (Interview, Danmarks Statistik, december 2021).

En opgørelse af normeringer på dagtilbudsniveau afventer således færdiggørelsen af arbejdet med dagtilbudsregisteret.

2.2 Sygefravær hos børn og pædagogisk personale

I normeringsberegningerne medtages, som tidligere beskrevet, ikke fravær hos hverken de indskrevne børn eller det pædagogiske personale. Både det pædagogiske personales samt de indskrevne børns sygefravær kan have betydning for læringsmiljøet og kan endvidere ses som en mulig indikator på børnene såvel det pædagogiske personales generelle trivsel.

2.2.1 Sygefravær hos pædagogisk personale

Registeret FRPE fra Danmarks Statistik indeholder oplysninger om ansattes fraværsperioder.

Tabel 2.2 Registeret FRPE

	Indhold	Anvendelse	År	Niveau	Dækningsgrad	Tilgængelighed
FRPE	Årlig opgørelse af ansattes fravær. Indeholder oplysninger om fraværsperioder, deres længde og antal fraværstimer.	Registeret kan bruges til at identificere, hvor meget fravær ansatte i dagtilbud har.	2010-2019 (opdateres med 2020 data ultimo 2021)	Individniveau	Statistikken dækker alle ansatte i staten samt i kommuner og regioner, mens den private sektor er dækket via en stikprøve af virksomheder med 10 ansatte og derover.	Registerdata. Autoriserede forskningsinstitutioner kan få adgang til registeret gennem Danmarks Statistiks forskningsservice.

Kilde: Danmarks Statistik.

Oplysninger om fravær for kommunalt ansatte indsamles i samarbejde med Kommunerne og Regionernes Løndatakontor og kommer primært fra KMD og Silkeborg Data. Fraværdataene for den private sektor indsamles som en stikprøve af cirka 2.600 virksomheder i samarbejde med Dansk Arbejdsgiverforening og Finanssektorens Arbejdsgiverforening og genereres primært i virksomhedernes løn- og fraværssystemer eller et regneark, som Danmarks Statistik har udarbejdet til formålet (Danmarks Statistik, 2019). Det betyder, at der ikke foreligger årligt opgjorte oplysninger om fravær for det pædagogiske personale for alle private dagtilbud.

I registeret er det for kommunalt ansatte (i både kommunale og selvejende daginstitutioner) muligt at se alle de fraværsperioder, den enkelte person har og hver fraværsperiodes start- og slutdato samt antal kalenderdage i fraværsperioden inkl. lørdage, søndage og helligdage. Både kort og langvarigt sygefravær indgår, dvs. at både enkelte fraværsdage og perioder med langvarig sygdom indgår. Derudover er det muligt at se, hvad fraværet skyldes. Fraværet opgøres i følgende kategorier: den ansattes egen sygdom,

børns sygdom, arbejdsulykke eller barsels- og adaptationslov. Endelig fremgår antallet af fraværstimer i den enkelte fraværsperiode. Fraværstimerne kan bruges til at beregne antal fraværsdagsvæk som antallet af fraværstimer divideret med 7,4, som er definitionen på et dagsværk (Danmarks Statistik, 2019).

Hvis koblet med registret FRAN, se Tabel 2.3, der omhandler fravær i ansættelsesforholdet, kan fraværsprocenten for den enkelte medarbejder beregnes.

Tabel 2.3 Registeret FRAN

	Indhold	Anvendelse	År	Niveau	Dækningsgrad	Tilgængelighed
FRAN	Årlig opgørelse af medarbejderens fravær i det enkelte ansættelsesforhold. Indeholder oplysninger om mulige arbejdstimer i ansættelsen.	Registeret kan bruges til at identificere, hvor meget fravær ansatte i dagtilbud har.	2010-2019 (opdateres med 2020 data ultimo 2021).	Individniveau.	Statistikken dækker alle ansatte i staten samt kommuner og regioner, mens den private sektor er dækket via en stikprøve af virksomheder med 10 ansatte og derover.	Registerdata. Autoriserede forskningsinstitutioner kan få adgang til registeret gennem Danmarks Statistiks forskningsservice.

Kilde: Danmarks Statistik.

Fraværsprocenten beregnes som fraværstimer (fra FRPE) divideret med mulige arbejdstimer, som kommer fra FRAN. De mulige arbejdstimer i ansættelsesforholdet beregnes som de samlede arbejdstimer inkl. fraværstimer fratrukket ferie og feriefridage. Arbejdstimerne hentes fra lønindberetningerne.

Fordi fraværet er angivet på individniveau, kan oplysningerne kobles til den enkelte ansatte i et dagtilbud identificeret i registeret BOERNFP beskrevet ovenfor. Det giver mulighed for at undersøge, om der er mere fravær blandt det pædagogiske personale i nogle dagtilbud og i nogle kommuner end i andre.

2.2.2 Sygefravær hos børn i dagtilbud

Der findes på nuværende tidspunkt ingen registre, der indeholder oplysninger om sygefravær blandt børn i dagtilbud. Men i de dagtilbud, der anvender Aula, registreres børnenes tilstedeværelse i dagtilbud i Aula. Hvornår børnene kommer om morgenen og går i løbet af dagen, registreres enten af en forælder eller en ansat. Disse oplysninger kan bruges til at identificere, hvor meget fravær det enkelte barn har. Om fraværet skyldes sygdom eller ferie, kan ikke ses ud fra komme-gå-tiderne. Forældrene kan også melde deres børn syge i Aula, men det er ikke altid, at de får det gjort, hvilket betyder, at angivelserne af sygefravær ikke nødvendigvis er retvisende, hvorfor komme-gå-tiderne giver et mere realistisk billede af, hvor meget barnet er i dagtilbuddet (Interview med KOMBIT, januar 2022).

Aula blev udrullet i dagtilbud i løbet af 2020 og er nu udrullet i kommunale dagtilbud i alle kommuner. Private dagtilbud kan ikke bruge Aula, mens selvejende dagtilbud kan blive koblet på efter aftale med kommunen. Det er forskelligt fra kommune til kommune, hvordan dagplejere er koblet på Aula, idet nogle kommuner samler dagplejere i klynger, mens andre kommuner har alle dagplejere samlet under ét (Interview, KOMBIT, januar 2022). Aula er koblet op på UNI-login, som kan kobles på børnenes cpr-numre.

Det skal bemærkes, at data i Aula ikke opgøres med henblik på at indgå i et register. Data undergår således heller ikke samme kvalitetssikringsprocesser, som data i eksempelvis Danmarks Statistiks registre. Der vil således ved eventuel anvendelse af data fra Aula være behov for at foretage en indledende analyse af datakvaliteten.

Eventuel brug af data vil skulle ske efter aftale med de respektive kommuner, der anvender Aula. Det vil i givet fald være den enkelte kommune, der skal hente data og videreformidle data.

2.3 Det pædagogiske personales uddannelsesmæssige baggrund og erfaring

De ansattes uddannelsesmæssige baggrund kan have betydning for dagtilbuddenes kvalitet (Christoffersen et al., 2014). I dette afsnit beskriver vi datakilder, der kan belyse det pædagogiske personales uddannelsesniveau, andelen af uddannede pædagoger og pædagogiske assistenter i den enkelte kommune/dagtilbud samt det pædagogiske personales erhvervs erfaring.

Fra år 2015 og frem kan oplysninger om bl.a. det pædagogiske personales uddannelse findes i registret BOERNFP, som er beskrevet ovenfor.

Tabel 2.4 Registeret BOERNFP

	Indhold	Anvendelse	År	Niveau	Dækningsgrad	Tilgængelighed
BOERNFP	Oplysninger om pædagogisk personale i dagtilbud for 0-5-årige.	Registeret indeholder oplysninger om fx fuldtidsgrad og stillingsbetegnelse. Kan også bruges til at kortlægge det pædagogiske personales uddannelse.	Indeholder data om årene fra 2015 og frem. Opdateres en gang årligt i september måned.	Individniveau	Statistikken dækker kommunale og selvejede institutioner (dagpleje og daginstitutioner op til 5 år). I årene 2015-2016 er 78 kommuner inkluderet, og i 2017-2020 er alle 98 kommuner inkluderet.	Registerdata. Autoriserede forskningsinstitutioner kan få adgang til registeret gennem Danmarks Statistiks forskningsservice.

Kilde: Danmarks Statistik

Registeret indeholder oplysninger om det pædagogiske personales højeste pædagogiske uddannelse⁵. De pædagogiske uddannelser opdeles i følgende seks kategorier: 1) PGU-PAU, 2) Pædagog, professionsbachelor, 3) Pædagog, MVU (ekskl. professionsbachelor), 4) Pædagogiske MVU-uddannelser uden nærmere angivelse, 5) Pædagogisk MVU og 6) Pædagogisk LVU og ph.d. På baggrund af oplysninger om det pædagogiske personales uddannelse er det muligt at udregne, hvor stor en andel af de ansatte i den enkelte kommune og i den enkelte daginstitution der er uddannede pædagoger og pædagogiske assistenter. Identifikationen af den enkelte daginstitution sker på baggrund af Danmarks Statistiks interne institutionsnummer. Dette nummer, er som tidligere beskrevet, dannet på forældrebestyrelsesniveau og ikke anvisningsenhedsniveau, hvilket

⁵ Oplysningerne herom bestemmes ud fra Elevregisteret/Kvalifikationsregisteret/Højest fuldført uddannelse (Danmarks Statistik, 2022).

betyder, at det ikke er muligt at opgøre andelen af uddannet personale i den enkelte fysiske enhed.

Variablen PERSONASTILLING i BOERNFP giver oplysninger om, hvilken stilling den enkelte er ansat i, og det vil således være muligt at skelne mellem ledernes og pædagogernes højeste fuldførte pædagogiske uddannelse.

Viden om andre, ikke pædagogiske uddannelser, kan findes i det komprimeret elevregister KOTRE, som præsenteres nedenfor.

Tabel 2.5 Registeret KOTRE

	Indhold	Anvendelse	År	Niveau	Dækningsgrad	Tilgængelighed
KOTRE	Forløbsregister, hvor man kan følge de enkelte studerende gennem deres uddannelseskARRIERE.	Registeret dækker uddannelseskARRIERE fra 0. klasse til forskeruddannelse. Det indeholder også oplysninger om, på hvilken institution den enkelte uddannelse er taget, og hvornår uddannelsen er påbegyndt og afsluttet.	Indeholder data om årene fra 1973 og frem. Opdateres en gang årligt.	Individniveau.	Omfatter studerende ved ordinære uddannelser, der er offentligt reguleret. Fra år 2007 er der oplysninger om private uddannelser, som er SU-berettigede.	Registerdata. Autoriserede forskningsinstitutioner kan få adgang til registeret gennem Danmarks Statistiks forskningsservice.

Kilde: Danmarks Statistik.

KOTRE indeholder oplysninger på individniveau, og registeret er et forløbsregister, der gør det muligt at følge den enkelte person over tid gennem deres uddannelseskARRIERE. Det er også muligt at se, hvornår den enkelte uddannelse påbegyndes og afsluttes. Det er muligt at beregne det pædagogiske personale i dagtilbuds erfaring som antallet af år, de har været færdiguddannet. Oplysninger herfra kan knyttes til den enkelte ansatte i dagtilbud via de ansattes personnummer.

2.4 Ledelsesspænd

Ved ledelsesspænd forstås antal medarbejdere pr. leder. Forskning på daginstitutionsområdet viser, at antallet af medarbejdere, som lederen har under sig, er afgørende for, om en leder skaber trivsel og faglig kvalitet på arbejdspladsen (Andersen, Holm-Petersen & Bro, 2015).

Ledelsesspændet kan opgøres på kommuneniveau ved at bruge de oplysninger, der er tilgængelige i registeret BOERNFP ovenfor. Registeret indeholder som tidligere beskrevet oplysninger om alle ansatte på individniveau og deres stilling. Det gør det muligt at beregne forholdet mellem medarbejdere og ledere på kommuneniveau. Som tidligere beskrevet indeholder registeret Danmarks Statistiks interne institutionsnummer, som er dannet på forældrebestyrelsesniveau og ikke på anvisningsenhedsniveau, hvilket betyder, at det ikke er muligt at opgøre ledelsesspændet i den enkelte fysiske enhed, men på forældrebestyrelsesniveau.

2.5 Dagtilbuds fysiske størrelse

Flere studier belyser, hvorledes fysiske rammer er en betydningsfuld strukturel faktor for kvalitet i dagtilbud (Christoffersen et al., 2014). Derudover peger studier på, at bl.a. antallet af kvadratmeter pr. barn i dagtilbuds indendørsmiljø har betydning for det fysiske aktivitetsniveau hos børn og dermed for børns sundhed og trivsel (EVA, 2017).

Ifølge bygningsreglementet skal opholdsrum i vuggestuer have et frit gulvareal på mindst 3 m² pr. barn, mens opholdsrum i børnehaver skal have et frit gulvareal på mindst 2 m² pr. barn (Bygningsreglementet, 2021, § 229). Det vil sige, at eventuelt nagelfast inventar, som fx skabe fastgjort til væg, loft eller gulv, skal trækkes fra arealet i opholdsrummet, inden beregningen af det frie gulvareal kan laves. I Statens Byggeforskningsinstituts anvisning til bygningsreglementet opereres der med tre kvalitetsniveauer for plads i daginstitutioner (Kirkeby, Gammelby & Dyhring Elle, 2013):

- Kvalitetsniveau C: Minimum 3 m² pr. barn i vuggestue og minimum 2 m² pr. barn i børnehave.
- Kvalitetsniveau B: Minimum 4,5 m² pr. barn i vuggestue og minimum 3,5 m² pr. barn i børnehave.
- Kvalitetsniveau A: Som kvalitetsniveau B suppleret med et aktivitetsrum.

Der findes imidlertid ingen data om det frie gulvareal i den enkelte daginstitution.

Der findes oplysninger om arealet på bygninger på en given adresse i registeret BBR-BYGNING.

Tabel 2.6 Registeret BBRBYGNING

	Indhold	Anvendelse	År	Niveau	Dækningsgrad	Tilgængelighed
BBR-BYGNING	Indeholder en lang række oplysninger om bygninger knyttet til adresser.	Kan bruges til at belyse den fysiske størrelse på daginstitutioner.	Indeholder data om årene fra 2009 og frem. Opdateres en gang årligt.	Opgangsadresse-niveau.	Graden af uoplysthed for de enkelte variable er meget lille. Oplysninger stammer fra Bygnings- og Boligregisteret. Alle ejere af fast ejendom har pligt til at meddele ændringer som fx tilbygninger til den kommunale BBR-myndighed.	Registerdata. Autoriserede forskningsinstitutioner kan få adgang til registeret gennem Danmarks Statistiks forsknings-service.

Kilde: Danmarks Statistik.

Registeret indeholder oplysninger om både det samlede boligareal og det samlede erhvervsareal tilknyttet en given adresse. Oplysningerne i dette register kan ikke direkte kobles til det enkelte dagtilbud (på anvisningsenhedsniveau). Registeret indeholder en variabel kaldet DST_ADGANGSADRESSE_ID, som er en 11-cifret afidentificeret adressekode, der angiver den enkelte bygningsenheds adgangadresse (opgangsadresse). Det enkelte dagtilbuds fysiske adresse (på anvisningsenhedsniveau) kan identificeres i dag-

tilbudsregisteret. Koblingen mellem disse to oplysninger, Danmarks Statistiks adressekode i BBRBYGNING-registeret og det enkelte dagtilbuds adresse, kan laves i registeret BBR_ADG. BBR_ADG indeholder både DST_ADGANGSADRESSE_ID (som findes i BBR-BYGNING) og en variabel, der angiver opgangsadressen i kommunen (også afidentificeret), OPGIKOM. Opgangsadressen for det enkelte dagtilbud kan findes i dagtilbudsregisteret⁶. Registeret BBR_ADG kan således fungere som nøgle, der kan koble dagtilbud fra dagtilbudsregisteret med oplysninger om arealet på bygningerne på den pågældende adresse. Det er ikke p.t. muligt at vurdere, hvor gode mulighederne for at identificere arealet på det enkelte dagtilbud er. Teoretisk set kan den beskrevne kobling laves, men der kan være praktiske udfordringer forbundet hermed. Det vil fordre en egentlig pilot-test at afdække disse.

Som tidligere beskrevet kan den enkelte dagplejer ikke identificeres i dagtilbudsregisteret, hvilket betyder, at vi ikke kan identificere den enkelte dagplejers adresse og dermed heller ikke arealet hos den enkelte dagplejer.

Når oplysningerne om den enkelte daginstitutionens samlede areal kan kobles til daginstitutionen via dagtilbudsregisteret, og de børn, der er indskrevet i daginstitutionen, kan identificeres, vil det være muligt at beregne det samlede areal pr. barn. Data kan ikke belyse det frie gulvareal pr. barn, men det samlede areal pr. barn.

2.6 Kommunernes regnskaber og budgetter for dagtilbud

Budget- og regnskabsdata på dagtilbudsområdet er generelt opgjort på kommunalt niveau. I de kommunale budget- og regnskabssystemer findes også en kontostreng for det enkelte "omkostningssted", som i teorien burde kunne knyttes til de enkelte dagtilbud. Men det er kommunerne selv, som ud fra deres eget økonomistyringsbehov og organiseringen definerer de enkelte omkostningssteder, der giver mening for dem selv at bruge. Det gør, at kommunerne har en meget forskellig og usammenlignelig måde at opgøre omkostninger. Koblingen af data til de enkelte dagtilbud problematiseres yderligere af, at det i økonomisk henseende ikke er entydigt, hvad et dagtilbud er, og hvor omkostningerne i givet fald skal placeres.

Oplysninger om de kommunale budgetter og regnskaber på dagtilbudsområdet ligger tilgængelige i en række forskellige statistikbanktabeller hos Danmarks Statistik. For alle oplysningerne om kommunernes regnskaber og budgetter, der belyses i dette afsnit, gælder det, at de kan uploades til Danmarks Statistiks forskerservice og kobles til registerdata via kommunens identifikationsnummer.

2.6.1 Budgetter og regnskaber på dagtilbudsområdet

Statistikbanktabellen BUDK32 viser kommunernes budgetter opdelt på funktioner, type af indtægt eller udgift, prisenhed og år. Statistikbanktabellen præsenteres i Tabel 2.7.

⁶ Adressen fra dagtilbudsregisteret (<https://dagtilbudsregister.stil.dk/>) bliver afidentificeret til OPIKOM, når den uploades til forskermaskinen ved Danmarks Statistik.

Tabel 2.7 Statistikbanktabellen BUDK32

	Indhold	Anvendelse	År	Niveau	Dækningsgrad	Tilgængelighed
BUDK 32	Indeholder kommunale budgetter.	Kan bruges til at belyse kommunale budgetter på dagtilbudsområdet.	Indeholder data fra 2007 og frem. Opdateres en gang årligt.	Kommunalt niveau.	Alle 98 kommuner indgår. Statistikken er baseret på udtræk af kommunernes budgetter, og der foretages grundig fejlsøgning for at sikre konsistens med kontoplanen. Tallene skal dog anvendes med forbehold for, at opgørelsesmetoderne af budgetter kan variere både på tværs af kommuner samt over tid.	Frit tilgængelig i Statistikbanken. Kan kobles til individer på kommuneniveau.

Kilde: Danmarks Statistik.

Statistikbanktabellen BUDK32 giver for alle 98 kommuner oplysninger om budgettet på dagtilbudsområdet, hvor dagtilbudsområdet opdeles på følgende vis efter såkaldte funktioner (en konto i kontoplanen): fælles formål (dagtilbud til børn og unge), dagpleje, vuggestuer, tværgående institutioner og daginstitutioner. Det er muligt både at se budgetterede udgifter samlet set og opdelt på underkategorier, budgetterede indtægter samlet set og opdelt på underkategorier samt nettobudgettet.

Budgettet opgøres på to prisenheder: løbende priser (1.000 kr.) og priser pr. indbygger i løbende priser (kr.). Løbende priser er det prisniveau, som gælder for varer og tjenesteydelser i den aktuelle periode.

I statistikbanktabellen findes der oplysninger om de kommunale budgetter fra 2007-2021. Budgetterne for 2022 offentliggøres næste gang i starten af 2022.

Statistikbanktabellen REGK31 viser på helt samme måde kommunernes regnskaber opdelt på funktioner, type af indtægt eller udgift, prisenhed og år. Statistikbanktabellen præsenteres i Tabel 2.8.

Tabel 2.8 Statistikbanktabellen REGK31

	Indhold	Anvendelse	År	Niveau	Dækningsgrad	Tilgængelighed
REGK 32	Indeholder kommunale regnskaber.	Kan bruges til at belyse kommunale regnskaber på dagtilbudsområdet.	Indeholder data fra 2007 og frem. Opdateres en gang årligt.	Kommunalt niveau.	Alle 98 kommuner indgår. Statistikken er baseret på udtræk af kommunernes regnskaber, og der foretages grundig fejlsøgning for at sikre konsistens med kontoplanen. Tallene skal dog anvendes med forbehold for, at opgørelsesmetoderne af regnskaber kan variere både på tværs af kommuner samt over tid.	Frit tilgængelig i Statistikbanken. Kan kobles til individer på kommuneniveau.

Kilde: Danmarks Statistik.

Statistikbanktabellen REGK21 giver for alle 98 kommuner oplysninger om regnskabet på dagtilbudsområdet, hvor dagtilbudsområdet på samme måde som i budgettet er beskrevet ovenfor. Det er muligt både at se udgifter samlet set og opdelt på underkategorier, indtægter samlet set og opdelt på underkategorier samt nettoresultatet.

Regnskabet opgøres ligesom budgettet i to prisenheder: løbende priser (1.000 kr.) og priser pr. indbygger i løbende priser (kr.). Løbende priser er det prisniveau, som gælder for varer og tjenesteydelser i den aktuelle periode.

I statistikbanktabellen findes der oplysninger om de kommunale regnskaber fra 2007-2020. Budgetterne for 2021 offentliggøres næste gang i april 2022.

2.6.2 Budgetterede driftsudgifter pr. plads i henholdsvis dagpleje og daginstitution

Driftsudgiften pr. plads beregnes på grundlag af de til Danmarks Statistik indberettede oplysninger for budget i et givet år samt de til Bolig- og Indenrigsministeriet indberettede budgetteringsforudsætninger for budgetterede pladser i dagtilbud i samme år.

Oplysninger om bruttodriftsudgifter findes hos Danmarks Statistikbank i tabel BUDK32, som er beskrevet i afsnittet ovenfor.

Oplysninger om antal pladser i dagtilbud findes på Bolig- og Indenrigsministeriets hjemmeside, der indeholder oplysninger om kommunale nøgletal, www.noegletal.dk. Datakilden beskrives i Tabel 2.9.

Tabel 2.9 Kommunale nøgletal om pladser i dagtilbud

	Indhold	Anvendelse	År	Niveau	Dækningsgrad	Tilgængelighed
www.noegletal.dk	Indeholder kommunale nøgletal for bl.a. dagtilbudsområdet.	Kan bruges til at belyse antallet af pladser i dagtilbud i den enkelte kommune.	Indeholder data fra 2007 og frem. Opdateres en gang årligt. Der findes også oplysninger om antal pladser i dagtilbud fra før kommunalreformen i 2007.	Kommunalt niveau.	Alle 98 kommuner indgår.	Frit tilgængelig på www.noegletal.dk . Kan kobles til individer på kommuneniveau.

Kilde: Bolig- og Indenrigsministeriet.

På hjemmesiden findes oplysninger om pladsantal i dagtilbud. Der er oplysninger om både det samlede antal pladser i dagpleje og det samlede antal pladser i daginstitutioner for 0-2-årige og 3-5-årige pr. 100 børn. Oplysningerne findes for alle kommuner og fra 1993 og frem til og med 2021.

Udgifterne pr. plads kan derefter beregnes ved at dividere det samlede budget med antallet af pladser.

2.6.3 Dækningsgrad

Dækningsgraden viser, hvor mange procent af børnene i en bestemt aldersgruppe der er indskrevet i dagpleje eller daginstitution i den enkelte kommune.

For at beregne dækningsgraden kræver det oplysninger om antallet af børn i kommunen i en given alder, samt hvor mange indskrevne børn i samme alder der er i kommunen.

Oplysninger om antallet af børn i den enkelte kommune i en given alder findes i statistikbanktabellen BY2, der indeholder folketal pr. 1. januar opgjort i hver kommune og på hvert alderstrin. Statistikbanktabellen beskrives i Tabel 2.10.

Tabel 2.10 Statistikbanktabellen BY2

	Indhold	Anvendelse	År	Niveau	Dækningsgrad	Tilgængelighed
BY2	Indeholder folketal 1. januar efter kommune, bystørrelse, alder og køn.	Kan bruges til at belyse antallet af børn i den enkelte kommune på en bestemt alder.	Indeholder data fra 2010 og frem. Opdateres en gang årligt.	Kommunalt niveau.	Alle 98 kommuner indgår.	Frit tilgængelig i Statistikbanken. Kan kobles til individer på kommuneniveau.

Kilde: Danmarks Statistik.

Opgørelsen af antal indskrevne børn findes i statistikbanktabellen BOERN2, som er beskrevet i Tabel 2.11.

Tabel 2.11 Statistikbanktabellen BOERN2

	Indhold	Anvendelse	År	Niveau	Dækningsgrad	Tilgængelighed
BY2	Indeholder antal fuldtidsomregnet indskrevne børn.	Kan bruges til at belyse antallet af indskrevne fuldtidsbørn i den enkelte kommune opgjort på type af dagtilbud (dagpleje, daginstitution 0-2 år og daginstitution 3-5 år).	Indeholder data fra 2015-2020. Opdateres en gang årligt i september måned med data fra forrige år.	Kommunalt niveau.	Statistikken dækker kommunale og selvejede dagtilbud (dagpleje og daginstitutioner op til 5 år). I årene 2015-2016 er 78 kommuner inkluderet, og i 2017-2020 er alle 98 kommuner inkluderet.	Frit tilgængelig i Statistikbanken. Kan kobles til individer på kommuneniveau.

Kilde: Danmarks Statistik.

Antallet af børn er baseret på en helårstælling, dvs. børn opgøres for et helt år, og alle børn opgøres som fuldtidsbørn. Børn i private institutioner indgår ikke i BOERN2.

Med antallet af henholdsvis børn i kommunen ved årets begyndelse og antallet af indskrevne børn i dagtilbud i kommunen kan dækningsgraden i kommunen beregnes ved at dividere de to tal.

Litteratur

- Andersen, L.B., Holm-Petersen, C. & Bro, L.L. (2015): *Ledelse – et spørgsmål om størrelse og stil*. Lokaliseret den 14. december 2021 på: <https://www.vive.dk/da/udgivelser/ledelse-et-spoergsmaal-om-stoerrelse-og-stil-7849/>
- Bygningsreglementet (2021): *Bygningens indretning (§ 229)*. Lokaliseret den 11. december 2021 på: https://bygningsreglementet.dk/Tekniske-bestemmelser/09/Krav/228_231
- Christoffersen, M., Højen-Sørensen, A. & Laugesen, L. (2014): *Daginstitutionens betydning for børns udvikling. En forskningsoversigt*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.
- Dagtilbudsloven (2019): *Bekendtgørelse af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven)*. §16a. Lokaliseret den 14. december 2021 på: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2019/824>
- Dalgaard, C., Nøhr, K. & Jordan, A.L.T. (2014): *Personale og børn i kommunernes dagtilbud. En undersøgelse af perioden 2007-2012*. København: KORA.
- Danmarks Statistik (2019): *Statistikdokumentation for Fravær 2019*. København: Danmarks Statistik.
- Danmarks Statistik (2020): *Statistikdokumentation for Børnepasning før skolestart 2020*. København: Danmarks Statistik.
- Danmarks Statistik (2021a): *FULD TID_PERS*. Lokaliseret den 13. december 2021 på: <https://www.dst.dk/da/statistik/dokumentation/times/moduldata-for-sociale-forhold--sundhedsvaesen--retsvaesen/boernepasning/fuldtid-pers>
- Danmarks Statistik (2021b): *DST_INSTNR*. Lokaliseret den 1. december 2021 på: <https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/Times/indskrevne-i-daginstitutter/dagtilbud-2015-/dst-instnr>
- Danmarks Statistik (2022): *UDD_PERS*. Lokaliseret den 13. januar 2022 på: <https://www.dst.dk/da/statistik/dokumentation/times/moduldata-for-sociale-forhold--sundhedsvaesen--retsvaesen/boernepasning/udd-pers>
- Danmarks Evalueringsinstitut (2017): *Kvalitet i dagtilbud. Pointer fra forskning*. København: Danmarks Evalueringsinstitut.
- Kirkeby, I.M., Gammelby, M.L. & Dyhring Elle, S. (2013): *Plads til trivsel og udvikling*. Statens Byggeforskningsinstitut, Aalborg Universitet, København.
- Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold (2014): *Normeringer i Dagtilbud. Model for en årsopgørelse af normeringer i dagtilbud*. København: Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold.

- Mortensen, N.P., Nøhr, K. & Mikkelsen, M. (2020): *Muligheder for budgetøkonomiske beregninger på det almene dagtilbudsområde. En forundersøgelse af muligheder og perspektiver i praksisforskning fra Universitetsbarnehageprojektet i Tromsø, Norge*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Nørby, J. (2021): *BUPL om nye normeringstal: Nej, kommunerne er ikke i mål endnu*. Lokaliseret den 10. december 2021 på: <https://bupl.dk/artikel/bupl-om-nye-normeringstal-nej-kommunerne-er-ikke-i-maal-endnu/>
- Regeringen & KL (2021): *Aftale om kommunernes økonomi for 2022*. København: Regeringen & KL.
- Styrelsen for It og Læring (STIL) (2018): *Forklaring på nøgletal i dagtilbud*. København: Styrelsen for It og Læring.
- Styrelsen for It og Læring (STIL) (2021a): *Dagplejere i Dagtilbudsregisteret*. Lokaliseret den 10. december 2021 på: <https://viden.stil.dk/display/DATIREG/Dagplejere+i+Dagtilbudsregisteret>
- Styrelsen for It og Læring (STIL) (2021b): *Om Dagtilbudsregisteret*. Lokaliseret den 10. december på: <https://viden.stil.dk/display/DATIREG/Om+Dagtilbudsregisteret>

VIVÉ

DET NATIONALE FORSKNINGS-
OG ANALYSECENTER FOR VELFÆRD